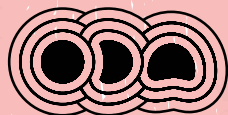
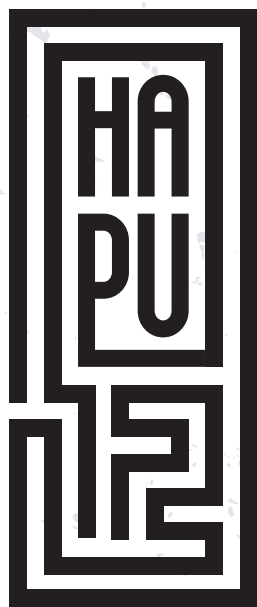

E PËRBASHKËTA: ARTI MES GJENERATAVE

TEATRI
ODA

**E PËRBASHKËTA:
ARTI MES
GJENERATAVE**

E PËRBASHKËTA: ARTI MES GJENERATAVE

“E përbashkëta: Arti mes gjeneratave” është një projekt i Teatrit ODA që bashkoi vajzat dhe gratë e reja me gratë me përvojë pas pensionimit për të krijuar së bashku përjetime dhe punë artizanale e autentike artistike bashkëkohore në hapësirë publike. I ndërtuar mbi një qasje të bazuar në proces, “Arti mes gjeneratave” krijoi hapësirë shoqërore për dialog, bashkëpunim dhe shkëmbim ndërbrezor, duke vlerësuar e mirënjohur përvojat, njohuritë dhe perspektivat e secilës pjesëmarrëse.

Gjatë vitit 2026, pjesëmarrëset u takuan në një seri punëtorish të facilituara për të krijuar vepra në tekstil dhe vepra artizanale bashkëkohore, si dhe punëtori për performancë dhe shprehje artistike përmes trupit. Në qendër të projektit qëndron ideja e fuqizimit përmes krijimit, e përfshirjes dhe e kujdesit të ndërsjellë. Përtej punëve të realizuara dhe performancës publike, projekti synoni të ndërtojë një hapësirë të sigurt dhe të hapur, ku secila grua dhe vajzë mund të ndajë përvojën e saj, për shprehje të lirë, si dhe të mësojnë nga tjetra e të kontribuojë në një proces autentik të përbashkët.

Pjesëmarrëset e
projektit:

AFRIME SHALA
GJYLIZARE BAKRAQI
KIMETE ZEQA
MILJANA DUSHI
LULJETA JUNIKU
AJMONE DHOMI
MEJREME FETIU
NAZIFE PUSHKA
VAHIDE HASANI
ATIFETE KARAKASHI
ELVANE BERISHA

DIONA KUSARI
ANYLA KABASHI
RREZARTA RASHITI
DELVINA BYTYÇI
RABA RASHITI
MAGRIBE SALIHAJ
SABRIJE MUSLIU
NEMIDE STUDENICA
RUKIJE MUSTAFA
TAIBE MILIQI
HAJAT TOÇILLA.

Facilitatorët e punëtorive:

Hana Zeqa, Daniela Markaj, Diona Kusari dhe Florent Mehmeti. Koordinatorë e programit: Renea Begolli ; Asistente e produksionit: Sabi Paqarizi ; Teknikë: Mursel Bekteshi, Bujar Bekteshi ; Administratore: Lumnije Komoni.

PUNËTORITË

Permes 16 punëtorive përgjatë muajve shkurt deri në gusht 2026 pjesëmarrëset e projektit punuan mes vete, me facilitorët dhe me aspekte të ndryshme artistike. Me dizajneren Hana Zeqa punuan me tesktil dhe materiale të ndryshme për të krijuar vepra artizanale. Me Florent Mehmetin, Daniela Markaj dhe Diona Kusarin pjesëmarrëset patën punëtori për lëvizje trupore, performancë, lexuan poezi dhe eksploruan qasje të ndryshme të trupit, historive personale dhe hapësirës publike.

DËSHIRAT E VAJZAVE DHE GRAVE

Në një nga pyetësorët gjatë punëtorive me gratë dhe vajzat pjesëmarrëse pyetëm për dëshirat, ëndrrat e nevojat, dhe ato na u përgjigjën:

Dua që: Të lëviz lirshëm në hapësira publike, të kërcej ta rimarr hapësirën publike me një grup të vajzave në mënyra të pazakonta/paprituara

Dua që: Të ketë respekt për të moshuarit.
Dashni më shumë.

Dua që: Të ketë paqe në tërë botën.

Dua që: ... koha të ecën në të mirën e njerëzimit!

Dua që: Në vendin tonë të mbretëroj paqja, të
këtë ma shumë dashuri mes njerëzve!

Dua që: Mos me pasë kafja dhe hapësira publike vetëm
me burra brenda. Ngjarjet mos me pasë moshe as gjini.

Dua që: Të jemi të lirë dhe të kemi respekt nga
rinia dhe përkrahje prej shërbimeve publike.

Dua që: Njerëzit t'i largojnë stereotipet, mos me
pengu me realizu dëshirën e vet çdo person ashtu siç
e mendon vet.

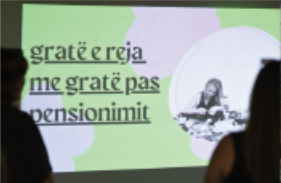
STUDIO E HAPUR #1

Me dizajneren Hana Zeqa, pjesëmarrëset punuan me mbetje tekstili dhe teknika të ndryshme të shprehjes artistike. Përmes qepjes, ngjyrosjes, thurjes dhe eksperimentimit me materiale të ndryshme, ato zhvilluan një seri punimesh që përçojnë gjurmë të historive personale, kujtimeve, përvojës, jetesës së periudhave të ndryshme të rëndësive të veçanta si dhe lirisë për të qenë vetvetja përmes shprehjes artistike.

Studioja e Hapur prezantoi këtë proces në zhvillim, duke u hapur për publikun të hyjë në një hapësirë ku krijimi, rrëfimi, bashkëpunimi kolektiv dhe shprehja individuale bashkëjetojnë. Punimet nuk synuan të tregojnë një rrëfim të vetëm apo një rezultat përfundimtar, por të reflektojnë shumëllojshmërinë e zërave, përvojave dhe identiteteve që janë takuar e gërshetuar gjatë këtij procesi.

Fotografitë: Arben Llapashtica

28-30.08.2026

Prishtinë

Prezentimi publik i dytë ishte gjatë HAPU - Festivali i Artit në Hapësirë Publike i organizuar nga Teatri ODA përgjatë 28-30 gushtit 2026 në Prishtinë. Edicioni i dymbëdhjetë i festivalit i mirëpriti brenda programit edhe gratë dhe vajzat nga projekti “E përbashkëta: Arti mes gjeneratave” me një performancë publike që gërshetoi këngën, lexime të poezive, lexim të letrave dhe rrëfimeve personale, diskutim mes pjesëmarrëseve dhe publikut si dhe studion e hapur me vepra të pjesëmarrëseve për herë të dytë. Ngjarja e mbajtur në mbrëmjen e 30 gushtit në Ish-Bibliotekën Hivzi Sylejmani ishte e mbushur me momente të bukura, mes rrëfimeve personale, kujdesit të përbashkët, fuqizimit, kërcimit dhe këngëve. Aty u bë një pikëtakim ku kërkesat e grave për një hapësirë publike më të qasshme, më të sigurtë, dhe më të pasur me aktivitete kulturore ku ato mund të integrohen ndërsa edhe koha e kaluar së bashkë kujtohet dhe mbushet edhe me momente të reja.

**NJË NGA POEZITË QË U
PERFORMUAN SË BASHKU NGA
GRATË DHE VAJZAT
PJESËMARRËSE SI DHE PUBLIKU
GJATË FESTIVALIT HAPU 2026**

ËSHTË E NDALUAR

Është e ndaluar:

të qash pa nxjerre një mësim,
të çohesh një ditë pa ditur çfarë të bësh,
të kesh frikë nga kujtimet...

Është e ndaluar:

të mos u buzëqeshesh problemeve, të
mos luftosh për atë çfarë do, të
braktisësh gjithçka nga frika, të mos
realizosh ëndrrat...

Është e ndaluar:

të mos tregosh dashurinë, të bësh dikë të
paguajë për dyshimet dhe humorin tënd
të keq...

Është e ndaluar:

të mos jesh vetvetja para njerezve,
të pretendosh nga njerez që nuk të
interesojnë, të ësh qesharakun me qëllim
që të të kujtojnë, të harrosh të gjithë
njerëzit që të duan...

Është e ndaluar:

të mos bësh gjërat për veten tënde, të
mos kesh besim në vetvete, të mos
plotësosh fatin tënd,
të kesh frikë nga jeta dhe angazhimet e
saj... Të mos jetosh çdo ditë sikur të jetë
frymëmarrja e fundit...

Është e ndaluar:

t'i japesh dikujt më pak nga sa mundesh,
të mos ndiesh lumturinë, të harrosh
sytë, buzëqeshjen e tij, gjithçka sepse
rrugët tuaja nuk kryqëzohen me,
të harrosh të kaluarën dhe ta bësh të
paguajë me të tashmen...

Është e ndaluar:

të mos përpiqesh të kuptosh njerëzit,
të mendosh se jeta jote vlen më shumë
se e tyre, të mos kuptosh se gjithkush ka
rrugën dhe fatin e tij...

Është e ndaluar:

të mos besosh historinë tënde,
të mos kesh kohë për njerëzit që kanë
nevojë për ty, të mos kuptosh se jeta atë
që të jep mund dhe të ta marrë mbropa...

Është e ndaluar:

të mos kërkosht lumturinë, të mos jetosh
jetën duke patur një qëndrim pozitiv ndaj
saj, të mos mendojmë se mund të
përmirësohemi...

Është e ndaluar

të mos mendosh se kjo botë do të mund
të ishte e njejta pa ty...

– Pablo Neruda

REKOMANDIME PËR NJË HAPËSIRË PUBLIKE MË TË QASSHME PËR VAJZA DHE GRA

Si rezultat i punës në projektin “E përbashkëta: Arti mes gjeneratave”, si dhe duke u mbështetur në përvojat e aktiviteteve të mëparshme të organizuara nga Teatri ODA, dëshirojmë të adresojmë disa rekomandime konkrete për institucionet lokale dhe autoritetet publike. Këto rekomandime synojnë përmirësime të realizueshme në jetën e përditshme të vajzave dhe grave, të reja dhe me përvojë pas pensionimit, veçanërisht përmes qasjes më të barabartë në hapësirat publike, në jetën kulturore e sociale dhe në mundësitë për pjesëmarrje aktive në komunitet.

1. Krijimi i thirrjeve publike dhe programeve të dedikuara për gratë e moshave të ndryshme, veçanërisht për vajzat dhe gratë e reja 18–30 vjeçare dhe gratë 65+ vjeçare, me fokus në aktivitete kulturore, sociale, edukative, rekreative dhe artistike.

2. Krijimi i programeve të rregullta ndërgjeneracionale, ku vajzat dhe gratë në pension mund të takohen, të shkëmbejnë njohuri, përvoja dhe aftësi dhe të krijojnë së bashku. Këto programe mund të përfshijnë artin, krijimet punëdore dhe me tekstil, historitë gojore, shkrimin, fotografinë, librin, kopshtarinë apo forma të tjera të dijes së përditshme.

3. Krijimi i hapësirave për shprehje dhe prezencë publike të grave, ku përvojat, kujtimet, historitë dhe perspektivat e tyre mund të bëhen pjesë e jetës kulturore të qytetit, përmes ekspozitave, instalacioneve, arkivave të hapura, muraleve, performancave apo projekteve të artit në hapësirë publike.

4. Përfshirja e grave dhe vajzave në planifikimin e hapësirave publike. Para se të projektohen ose rinovohen parqet, sheshet, rrugët dhe hapësirat e përbashkëta, të krijohen konsultime të drejtpërdrejta me gra të grupmoshave të ndryshme për të kuptuar se çfarë u nevojitet dhe çfarë i pengon ato t'i përdorin këto hapësira.

5. Krijimi dhe mirëmbajtja e hapësirave të gjelbra më të qasshme dhe më të sigurta, me ulëse, hije, ndriçim të mirë, shtigje të përshtatshme për ecje dhe hapësira ku gratë e moshave të ndryshme mund të qëndrojnë, takohen dhe zhvillojnë aktivitete.

6. Programimi i aktiviteteve të rregullta në parqe dhe hapësira publike, duke përfshirë aktivitete artistike, kulturore, sportive, rekreative dhe edukative që mund të marrin pjesë gra të moshave dhe aftësive të ndryshme.

7. Përmirësimi i qasshmërisë fizike në hapësirat publike, veçanërisht për gratë mbi moshën 65 vjeçare dhe personat me vështirësi në lëvizje. Kjo përfshin trotuare të mirëmbajtura, kalime të sigurta për këmbësorë, ulëse në distanca të arsyeshme, ndriçim dhe qasje të përshtatshme në transportin publik.

8. Krijimi i vendeve të pushimit përgjatë rrugëve dhe në hapësirat publike. Ulëset dhe hapësirat për pushim duhet të konsiderohen si pjesë e infrastrukturës bazë të qytetit. Kjo është veçanërisht e rëndësishme për gratë në pension, por njëkohësisht e bën qytetin më të përdorshëm për të gjithë.

9. Sigurimi i ndriçimit të mirë dhe ndjenjës së sigurisë në hapësirat publike, veçanërisht në parqe, rrugica, stacione të transportit publik dhe rrugët që përdoren gjatë orëve të mbrëmjes. Siguria duhet të trajtohet jo vetëm përmes mbikëqyrjes, por edhe përmes mënyrës se si projektohet dhe përdoret hapësira.

10. Krijimi i programeve të mentorimit dhe këshillimit për vajzat dhe gratë e reja, duke i lidhur ato me gra profesioniste dhe me përvojë në fusha të ndryshme, për mbështetje në edukim, orientim profesional, hyrje në tregun e punës dhe zhvillim personal.

11. Krijimi i mundësive për gratë në pension që të kontribuojnë me njohuritë dhe aftësitë e tyre, përmes programeve të mentorimit, punëtorive, vullnetarizmit dhe aktiviteteve komunitare. Përvoja e tyre duhet të shihet si burim dijeje.

12. Krijimi i një rrjeti vullnetar të grave, përmes të cilit gratë mund të ofrojnë dhe të marrin mbështetje praktike, sociale dhe komunitare, duke krijuar forma të solidaritetit mes grave të moshave të ndryshme.

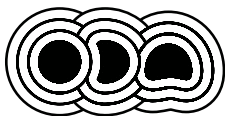
13. Mbështetja e iniciativave të vogla artistike dhe komunitare të udhëhequra nga gratë, përmes mikro-granteve, hapësirave pa pagesë dhe thirrjeve të thjeshtuara për projekte.

14. Krijimi i kalendarit publik të aktiviteteve për gra, në mënyrë që aktivitetet artistike, kulturore dhe sociale të jenë më të dukshme dhe më të lehta për t'u gjetur dhe përdorur nga gratë e grupmoshave të ndryshme.

15. Krijimi i hapësirave të komunitetit të dedikuara për takime, krijim dhe socializim, ku gratë mund të kalojnë kohë edhe pa pasur nevojë të konsumojnë apo të paguajnë për një shërbim.

16. Krijimi i politikave dhe programeve që e shohin qytetin nga perspektiva e grave të moshave të ndryshme. Një qytet i qasshëm për një grua me përvojë pas pensionimit dhe një vajzë e re duhet të jetë një qytet ku të dyja mund të ecin, të qëndrojnë, të takohen, të krijojnë, të ndihen të sigurta dhe të kenë zë në mënyrën se si zhvillohet komuniteti.

Projekti “E përbashkëta: Arti mes gjeneratave” është organizuar nga Teatri ODA:

TEATRI
ODA

Pallati i Rinisë, 111 (Rinia, 7)

10030 Prishtinë, Kosovë

M: +383 49 246 555

E: oda@teatrioda.com

 www.teatrioda.com

  teatrioda

Ekipi i projektit:

Facilitatorët e punëtorive: Hana Zeqa, Daniela Markaj, Diona

Kusari dhe Florent Mehmeti

Koordinatorë e programit: Renea Begolli

Asistente e produksionit: Sabi Paqarizi

Teknikë: Mursel Bekteshi, Bujar Bekteshi

Administratore: Lumnije Komoni

Ky material është pjesë e projektit #HumanRightivism, që implementohet nga Fondi për Zhvillim Komunitar (CDF) me mbështetjen e Ambasadës Suedeze Prishtinë. Pikëpamjet dhe interpretimet e shprehura në këtë material janë të të autorëve dhe nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht politikën ose qëndrimin zyrtar të SIDA-së ose qeverisë suedeze.

